НАРЕДБА за опазване на околната среда в морските води

Приета с ПМС № 273 от 23.11.2010 г., обн., ДВ, бр. 94 от 30.11.2010 г., в сила от 30.11.2010 г., изм., бр. 55 от 7.07.2017 г., в сила от 7.07.2017 г., изм. и доп., бр. 14 от 18.02.2020 г., в сила от 18.02.2020 г., доп., бр. 7 от 25.01.2022 г., изм., бр. 36 от 13.05.2022 г., бр. 53 от 8.07.2022 г., в сила от 8.07.2022 г., бр. 9 от 30.01.2024 г., в сила от 1.02.2024 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат редът и начинът за постигане и поддържане на добро състояние на околната среда в морските води (морската околна среда).
(2) Целта на наредбата е постигане на съгласуваност между различните политики, споразумения и законодателни мерки, чието въздействие е насочено върху морската околна среда и в които се включва опазването на отделните компоненти на околната среда.
(3) За постигане на целите по ал. 2 се разработва и изпълнява морска стратегия за:
1. защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване или, когато е практически възможно, възстановяване на морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати;
2. предотвратяване и намаляване на въвеждането и освобождаването на вещества от антропогенен произход в околната среда с цел поетапно премахване на замърсяването и гарантиране липсата на съществено въздействие или опасност за човешкото здраве, биологичното разнообразие на морските екосистеми и законосъобразното използване на морето.
(4) Водещ принцип при разработването и изпълнението на морската стратегия е екосистемният подход в управлението на човешките дейности, който гарантира, че:
1. нивата на общото въздействие на човешките дейности са в граници, съвместими с постигане на добро състояние на околната среда в морските води;
2. способността за адаптация на морските екосистеми към фактори и промени, предизвикани от човека, не е нарушена и е налична;
3. използването и управлението на морските ресурси е устойчиво;
4. трансграничните последици за качеството на морската околна среда на трети страни от региона на Черно море са отчетени и анализирани.
(5) (Отм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.).

Чл. 2. (1) Наредбата се прилага за морските води на Република България.
(2) Морските води по ал. 1 обхващат:
1. водите, морското дъно и геоложката основа откъм страната на откритото море спрямо изходните линии, от които се измерва широчината на териториалното море, до най-крайната зона, в която Република България осъществява суверенни права, юрисдикция и контрол, съгласно Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България (ЗМПВВППРБ) и Конвенцията на ООН по морско право (ДВ, бр. 38 от 1996 г.);
2. крайбрежните води с тяхното морско дъно и геоложка основа, доколкото определени аспекти от екологичното състояние на морската околна среда не се уреждат от Закона за водите (ЗВ).
(3) Наредбата не се прилага за дейности, чиято единствена цел е отбрана или национална сигурност. Такива дейности се извършват по начин, който е съвместим, и доколкото съответната дейност е практически осъществима, с целите на тази наредба.

Глава втора
КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Раздел I
Компетентни органи

Чл. 3. (1) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2017 г., в сила от 7.07.2017 г., бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г., бр. 36 от 2022 г., бр. 53 от 2022 г., в сила от 8.07.2022 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Компетентни органи по прилагането на наредбата са Министерският съвет, министърът на околната среда и водите, министърът на транспорта и съобщенията, министърът на земеделието и храните, министърът на външните работи, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на икономиката и индустрията, министърът на енергетиката, министърът на туризма, министърът на здравеопазването, председателят на Българската академия на науките, директорът на Басейновата дирекция за Черноморския район или оправомощени от тях длъжностни лица.
(2) Министерският съвет:
1. приема Морската стратегия с програма от мерки и техните актуализации по предложение на министъра на околната среда и водите;
2. одобрява двугодишни доклади за изпълнение на програмата от мерки по предложение на министъра на околната среда и водите;
3. създава консултативен съвет за координация между органите по ал. 1 и други юридически и физически лица, които участват в разработването, обсъждането и изпълнението на Морската стратегия и програмата от мерки.
(3) Министърът на околната среда и водите:
1. осъществява държавната политика за постигане и поддържане на добро състояние на околната среда в морските води;
2. ръководи сътрудничеството и координацията с другите държави в рамките на водосборния басейн на Черно море и морския подрегион Егейско море и Леванта;
3. (отм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.);
4. утвърждава и ръководи изпълнението на плана за действие по чл. 4, ал. 1 за разработване на морска стратегия, включително на неотложния план за действие, при наличие на обстоятелствата по чл. 4, ал. 2;
5. внася за приемане в Министерския съвет морската стратегия и програмата от мерки, включително техните актуализации и предложения за коригиращи действия;
6. ръководи и координира изпълнението на програмата от мерки по чл. 12 и внася в Министерския съвет периодични отчети за хода на нейното изпълнение;
7. утвърждава методически ръководства и указания за определяне на добро състояние по чл. 9, определяне на екологичните цели и техните индикатори по чл. 10, както и други документи от научноприложен характер, свързани с разработването и изпълнението на морската стратегия и програмата от мерки;
8. одобрява програмите за мониторинг по чл. 11 и координира тяхното разработване и изпълнение;
9. докладва пред Европейската комисия (ЕК);
10. председателства консултативния координационен съвет по ал. 2, т. 3.
(4) Директорът на Басейновата дирекция за Черноморския район:
1. разработва график и работна програма за изпълнение на плана за действие по ал. 3, т. 4, включително разработва неотложния план за действие при наличие на обстоятелства по чл. 4, ал. 2;

2. организира изпълнението на работната програма и плановете по т. 1;
3. (отм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.);
4. планира, разработва и съгласува програмите за мониторинг по чл. 11;
5. анализира данните от мониторинга и подготвя оценката за състоянието на околната среда в морските води, включително изготвяне на първоначалната оценка по чл. 8;
6. определя набора от характеристики за добро състояние на околната среда в морските води съгласно чл. 9;
7. определя екологичните цели и свързаните с тях индикатори съгласно чл. 10;
8. в рамките на района за басейново управление на водите осъществява координацията между институциите, юридическите и физическите лица в процеса на разработване на морската стратегия и програмата от мерки и организира общественото им обсъждане;
9. разработва програмата от мерки и провежда контрола относно нейното изпълнение;
10. в рамките на своите правомощия подготвя необходимата информация за докладването по ал. 3, т. 9.
(5) (Изм. – ДВ, бр. 36 от 2022 г.) Министърът на транспорта и съобщенията чрез Изпълнителна агенция "Морска администрация":
1. осъществява контрола върху замърсяването от кораби и използването на морската среда за навигационни и транспортни цели;
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11, на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.
(6) (Изм. – ДВ, бр. 55 от 2017 г., в сила от 7.07.2017 г., бр. 9 от 2024 г., в сила от 1.02.2024 г.) Министърът на земеделието и храните:
1. осъществява държавната политика за рибарство и аквакултури в морската среда;
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11, на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.
(7) Министърът на външните работи подпомага министъра на околната среда и водите при осъществяването на сътрудничество и координация във връзка с разработването и изпълнението на морските стратегии на международно ниво, включително изпращане на информация до ЕК по прилагането на наредбата.
(8) Министърът на регионалното развитие и благоустройството:
1. отговаря за устройственото планиране на Черноморското крайбрежие и частта от акваторията на Черно море в приложното поле на Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК);
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11 и на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9;
3. (нова – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) отговаря за изработването и поддържането на Морския пространствен план на Република България в съответствие с чл. 51б, ал. 1 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.
(9) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г., бр. 53 от 2022 г., в сила от 8.07.2022 г.) Министърът на икономиката и индустрията:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) участва в провеждането на държавната политика по отношение на икономическите субекти и участва в провеждане на политиката за насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни

източници (ВЕИ), както и осъществява взаимодействие с МОСВ по отношение на дейности по опазване на околната среда и ограничаване на изменението на климата;
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11, на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.
(10) Министърът на здравеопазването:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) ръководи и чрез регионалните здравни инспекции провежда мониторинг на водите за къпане в крайбрежните морски води на Черно море;
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11 и на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.
(11) Директорът на Института по океанология на Българската академия на науките (ИО - БАН) извършва мониторинг на морската околна среда по утвърдени от министъра на околната среда и водите програми за мониторинг.
(12) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Министърът на енергетиката:
1. провежда и контролира изпълнението на политиката за насърчаване на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ);
2. прави оценка на наличния капацитет за съхранение на въглероден диоксид на територията на Република България, в континенталния шелф и в изключителната икономическа зона на Черно море или на отделни части от нея и прави предложения пред Министерския съвет за одобряване на разрешения за проучване и на разрешения за съхранение на въглероден диоксид в земните недра;
3. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11, на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.
(13) (Нова – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Министърът на туризма:
1. организира и осъществява дейностите по предоставяне на концесии на морските плажове или отдаването им под наем;
2. подготвя и предоставя на министъра на околната среда и водите информация по компетентност във връзка с подготовката на първоначалната оценка по чл. 8, разработването и изпълнението на програмите за мониторинг по чл. 11, на програмата от мерки по чл. 12 и за докладването по ал. 3, т. 9.

Раздел II
Регионално сътрудничество

Чл. 4. (1) При разработването на стратегията по чл. 1, ал. 3 държавите - членки на Европейския съюз (ЕС), от региона на Черно море си сътрудничат и координират общите си действия, което гарантира съгласуваност между отделните части на морската стратегия на Република България и на морските стратегии на останалите държави - членки на ЕС, както и съвместимост в подхода на тяхната подготовка чрез изпълнение на следния план за действие:
1. Подготвителен етап:
а) извършване на първоначална оценка на текущото състояние на околната среда на морските води по чл. 2, ал. 2 и на въздействието на човешката дейност върху околната среда съгласно чл. 8;
б) определяне на критерии за добро състояние на околната среда в морските води съгласно чл. 9;

в) определяне на екологични цели и свързаните с тях индикатори съгласно чл. 10;
г) разработване и изпълнение на програми за мониторинг в съответствие с текущите оценки и актуализиране на екологичните цели съгласно чл. 11.
2. Етап на разработване на програма от мерки и въвеждането ѝ в изпълнение:
а) разработване на програма от мерки по чл. 12 за постигане и/или поддържане на добро състояние на околната среда в морските води;
б) въвеждане в действие на програмата по буква "а", нейното изпълнение, наблюдение и оценка.
(2) При критично състояние на морската околна среда в региона на Черно море, което налага предприемане на спешни действия, органът по чл. 3, ал. 4 разработва неотложен план за действие при спазване изискванията на ал. 1. Неотложният план за действие се съгласува с останалите държави - членки на ЕС, от морския регион на Черно море и се предвижда по-ранен срок за влизане в сила на програмата от мерки по чл. 12 от срока по § 9, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби и/или прилагане на по-строги защитни мерки. Мерките в неотложния план за действие не могат да бъдат пречка за постигането и поддържането на добро състояние на морската околна среда в друг съседен морски регион.
(3) В случаите по ал. 2 органът по чл. 3, ал. 3 предоставя информация на ЕК относно променения график за изпълнение на програмата от мерки и може да поиска нейното съдействие за превръщане региона на Черно море в пилотен морски регион.

Чл. 5. (1) Сътрудничеството и координацията по чл. 4, ал. 1 се постига чрез използване на съществуващите регионални структури за сътрудничество, структурите, създадени по силата на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване (ДВ, бр. 99 от 1992 г.) и/или Конвенцията за сътрудничество при опазване и устойчиво използване на р. Дунав (ДВ, бр. 30 от 1999 г.), както и чрез други регионални, европейски и международни инициативи.
(2) За координиране на действията на Република България с трети страни, които упражняват суверенитет и юрисдикция върху морските води в региона на Черно море, в процеса на разработването и изпълнението на морската стратегия се използват и всички подходящи международни форуми, механизми и структури на регионалните морски конвенции и международни споразумения по начин, общоприемлив и съвместим със съществуващите дейности и програми.
(3) Координацията и регионалното сътрудничество обхваща и всички държави - членки на ЕС, от водосборния басейн на морския регион на Черно море, в т. ч. държавите - членки на ЕС, без излаз на море.

Чл. 6. (1) Органът по чл. 3, ал. 3 информира ЕК, когато в процеса на разработване и изпълнение на морската стратегия е идентифицирал проблем, който:
1. оказва значимо въздействие върху състоянието на морската околна среда на Република България;
2. не може да бъде решен с мерки, предприети на национално ниво;
3. е свързан с прилагането на друга политика на Европейския съюз или с международно споразумение.
(2) Органът по чл. 3, ал. 3 заедно с информацията по ал. 1:
1. предоставя на ЕК мотиви за своята позиция;
2. прави предложение на ЕК за предприемане на действия за отстраняване на проблемите по ал. 1.

Глава трета
ПОДГОТОВКА НА МОРСКА СТРАТЕГИЯ

Чл. 7. (1) Органите по чл. 3 разработват морска стратегия за водите по чл. 2, ал. 2.

(2) Морската стратегия отчита:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) че за крайбрежните води се изпълнява План за управление на речните басейни от Черноморския басейнов район, разработен на основание чл. 157 ЗВ, и програма от мерки за постигане на добро състояние на водните тела във водосборния район от българската част на Черно море;
2. забраните и ограниченията, съдържащи се в заповедите за обявяване на защитени зони и защитени територии, включително плановете за управлението им;
3. изпълнението на мерки, произтичащи от други действащи стратегически и планови документи, свързани с използването и опазването на морската околна среда.

Чл. 8. (1) Разработването на морската стратегия започва с изготвяне на първоначална оценка на състоянието на околната среда в морските води при максимално използване на налични данни. Първоначалната оценка включва:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) анализ на базата на данни, отнасящи се до структурата, функциите и процесите на морските екосистеми от приложение № 3, таблица 1;
2. анализ на преобладаващите видове натиск и въздействия върху състоянието на морската околна среда, в това число въздействията от антропогенен произход, като анализът:
а) (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) се основава на оценка на антропогенния натиск, употреби и човешки дейности в морската среда от приложение № 3, таблица 2 при едновременното отчитане на комбинирания качествен и количествен ефект от въздействието на различните видове натиск, както и очертаващите се тенденции;
б) обхваща основните кумулативни и комбинираните (синергичните) въздействия върху морската околна среда и отчита съответните оценки, изготвени до момента въз основа на действащото законодателство на ЕС;
3. икономически и социален анализ на използването на морската околна среда и разходите, свързани с увреждането ѝ.
(2) Анализите и оценките по ал. 1:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) отчитат факторите, отнасящи се до екологичното и химичното състояние на крайбрежните води по смисъла на ЗВ и на териториалното море по смисъла на ЗМПВМППРБ;
2. отчитат и/или използват за база други приложими оценки на състоянието на морската околна среда, като тези, изготвени съвместно в рамките на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване и други регионални конвенции.
(3) При изготвяне на оценките по ал. 1 органите по чл. 3 координират действията си по сфери на компетентност с другите държави членки от морския регион на Черно море съгласно изискванията на чл. 4 и 5, с което се гарантира:
1. последователност и съвместимост в методите за оценка;
2. отчитане на трансграничните въздействия и характеристики.

Чл. 9. (1) Определянето на добро състояние на околната среда в морските води се извършва:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) след определяне на набора от характеристики за добро състояние на базата на данните от първоначалната оценка по чл. 8 при използване на списъка с качествени дескриптори по приложение № 1;
2. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) на базата на данните, отнасящи се до структурата, функциите и процесите на морските екосистеми, примерно изброени в таблица 1 на приложение № 3;
3. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) при отчитане на антропогенния натиск, употреби и човешки дейности в морската среда съгласно таблица 2 на приложение № 3.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) За оценка на степента, в която е постигнато добро състояние на околната среда в морските води, се използват критерии и

методологични стандарти, установени с Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията за определяне на критерии и методологични стандарти за добро екологично състояние на морските води, както и на спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка, и за отмяна на Решение 2010/477/ЕС (ОВ, L 125/43 от 18.5.2017 г.).
(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Когато компетентният орган по чл. 3, ал. 4 прецени, че използването на един или повече от изброените качествени дескриптори в приложение № 1 е неподходящо, задължително представя пред ЕК своите мотиви в рамките на нотификацията съгласно § 6, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби.

Чл. 10. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Органът по чл. 3, ал. 4 определя подробен набор от екологични цели и свързаните с тях индикатори за постигане на добро състояние на околна среда в морските води въз основа на първоначалната оценка по чл. 8, оценените антропогенен натиск, употреби и човешки дейности съгласно приложение № 3, таблица 2, и предвид списъка с характеристики от приложение № 4.
(2) При определяне на екологичните цели и индикатори органът по чл. 3, ал. 4 взема предвид мерките в процес на изпълнение, ориентирани към действащи екологични цели по отношение на морските води, установени на национално, регионално или международно ниво, за гарантиране на взаимната съвместимост и отчитане, доколкото е възможно, на съответните характеристики и трансгранични въздействия върху морската околна среда.

Чл. 11. (1) На базата на извършената първоначална оценка по чл. 8 органите по чл. 3, ал. 4 и 9 планират, разработват и изпълняват координирани програми за мониторинг за текуща оценка на състоянието на морската околна среда. Програмите за мониторинг се разработват:
1. (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) въз основа на съгласуван и изчерпателен анализ на елементите на екосистемата, антропогенен натиск и човешки дейности съгласно приложение № 3;
2. във връзка с осигуряване на необходимата информация по приложение № 5;
3. предвид определените екологични цели по чл. 10.
(2) Програмите за мониторинг по ал. 1 се разработват съгласувано с програмите за мониторинг на държавите членки от морския регион на Черно море, така че да се улесни съпоставимостта на резултатите и да се гарантира, че:
1. методите за наблюдение в рамките на морския регион са последователни и съгласувани;
2. се отчитат съответните трансгранични въздействия и характеристики;
3. програмите за мониторинг допълват разпоредбите за оценка и мониторинг по националното законодателство, законодателството на ЕС и съответните международни и регионални споразумения.

Глава четвърта
ПРОГРАМИ ОТ МЕРКИ

Раздел I
Обхват на програмата от мерки

Чл. 12. (1) Органът по чл. 3, ал. 4 разработва Програма от мерки въз основа на първоначалната оценка по чл. 8, ал. 1 за постигане и/или поддържане на добро състояние на околната среда в морските води по чл. 9.
(2) Програмата от мерки:
1. осигурява постигането на екологичните цели по чл. 10, ал. 1;
2. отчита видовете мерки по приложение № 6;

3. се базира на принципите за устойчиво развитие, оценка на въздействието на мерките върху околната среда и отражението им върху социалното и икономическото развитие след извършен анализ на разходите и ползите, оценка на икономическата им ефективност и техническа осъществимост;
4. отчита въздействието на включените в нея мерки по отношение на водите на съседни морски региони с оглед предпазване от неблагоприятно въздействие върху тези води;
5. (доп. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) интегрира съществуващи мерки, приети в изпълнение на изискванията на Закона за водите, Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците, ЗБР, Закона за подземните богатства, ЗУЧК, ЗМПВМППРБ, Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД), Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за почвите, както и законодателството на ЕС относно екологичните стандарти за качество в областта на политиката за водите, и/или международни споразумения;
6. включва и мерки за защита на отделните компоненти на морската околна среда, които допринасят за създаване на последователни и представителни мрежи от защитени морски територии в морския регион на Черно море;
7. съдържа план за действие, който определя начина за постигане на целите по чл. 10, времевия график за изпълнение на мерките, индикаторите за наблюдение и отчитане, отговорните органи и необходимите финансови средства.
(3) В случай че управлението на дадена човешка дейност, осъществявана на общностно или международно ниво, може да окаже значително въздействие върху морската околна среда в морския регион на Черно море, в частност върху създадени защитени морски територии, органите по чл. 3, ал. 3 и 7 самостоятелно или съвместно с компетентните органи на други държави членки се обръщат към компетентния орган или органи на съответната държава или международна организация за:
1. разглеждане и евентуално предприемане на мерки за поддържане или възстановяване на целостта, структурата и функционирането на засегнатите екосистеми;
2. постигане на целите по чл. 1.

Раздел II
Изключения

Чл. 13. (1) Когато се установи, че определените екологични цели по чл. 10 или доброто състояние на морската околна среда не могат да бъдат постигнати чрез предприетите мерки, в програмата от мерки се включват изключения и се мотивират причините за тях.
(2) Изключенията по ал. 1 се допускат в случаите, когато не може да бъде постигнато:
1. добро състояние на морската околна среда по чл. 9 поради някои от причините по ал. 3, т. 1 - 4;
2. добро състояние на морската околна среда в рамките на графика по чл. 12, ал. 2, т. 7 поради причините по ал. 3, т. 5.
(3) Изключения могат да бъдат мотивирани по следните причини и обстоятелства:
1. действие или бездействие, за което Република България не носи отговорност;
2. естествени причини;
3. непреодолима сила;
4. промени или изменения във физическите характеристики на морските води, предизвикани от действия, предприети поради причини от важен обществен интерес, които превишават по значимост отрицателното въздействие върху околната среда, в това число трансгранични въздействия;
5. природните условия не позволяват своевременно подобряване на състоянието на съответните морски води.

(4) При наличие на обстоятелства по ал. 3, т. 2 - 4 програмата от мерки включва подходящи мерки за конкретния случай с цел:
1. продължаване дейностите за постигане на екологичните цели;
2. предотвратяване на по-нататъшното влошаване състоянието на засегнатите морски води;
3. смекчаване на отрицателното въздействие на обстоятелствата от ал. 3, т. 2 - 4 върху морския регион на Черно море или върху морските води на други държави членки.
(5) Обстоятелствата по ал. 3, т. 4 не могат да излагат на риск и трайно да препятстват постигането на добро състояние на околната среда в морския регион на Черно море или в морските води на други държави - членки на ЕС.
(6) При изпълнение на морската стратегия може да не се изисква предприемането на конкретни мерки, в случай че:
1. първоначалната оценката по чл. 8, ал. 1 доказва, че не съществува сериозен риск за морската околна среда;
2. разходите за постигане на екологичните цели по чл. 10 са непропорционално високи и не се наблюдава по-нататъшно влошаване на качеството на морската околна среда.
(7) Направените изключения по ал. 3 и/или 6 се описват в програмата от мерки. Мотивите за направените изключения се представят на ЕК и в тях се обосновават мерките, които изключват възможен риск от непостигане на добро състояние на морската околна среда и неблагоприятни последици за останалите държави членки от региона.

Глава пета
АКТУАЛИЗИРАНЕ, ДОКЛАДИ, ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА И НОТИФИКАЦИЯ

Чл. 14. (1) (Доп. – ДВ, бр. 7 от 2022 г.) Морската стратегия по чл. 1, ал. 3 се актуализира веднъж на 6 години при спазване изискванията на чл. 4. Приетата Морска стратегия и Програмата от мерки по чл. 12 се прилагат до тяхното актуализиране с решение на Министерския съвет.
(2) В процеса на актуализация се преразглеждат всички части на морската стратегия за съответствие с настъпили законодателни промени на национално и общностно ниво и издадените указания и препоръки по прилагането им.
(3) В процеса на разработване или на актуализация компетентният орган по чл. 3, ал. 3 публикува изцяло или в резюме актуализираните части на стратегията и осигурява на обществеността и заинтересуваните институции възможност за изразяване на становища, бележки и препоръки.

Чл. 15. Органът по чл. 3, ал. 3 представя на ЕК междинен доклад за напредъка в изпълнението на програмата от мерки в срок до 3 години считано от първоначалното публикуване или актуализиране на програмата от мерки по чл. 12.

Чл. 16. (1) На всеки етап от разработването, актуализацията и изпълнението на морската стратегия се осигурява достъп до екологична информация съгласно изискванията на ЗДОИ и ЗООС.
(2) На ЕК се осигурява достъп и право за използване на пространствени данни от Националния портал за пространствени данни съгласно ЗДПД, получени вследствие на първоначалната оценка по чл. 8, ал. 1 и от програмата за мониторинг по чл. 11 във връзка с преразглеждане състоянието на морската околна среда в ЕС.
(3) В 6-месечен срок от получаване на данните и информацията от първоначалната оценка по чл. 8 и от програмата за мониторинг по чл. 11 органът по чл. 3, ал. 3 предоставя тези данни на Европейската агенция по околна среда във връзка с изпълнение на нейните задължения.

Чл. 17. Органите по чл. 3 предоставят на ЕК при поискване всякаква допълнителна информация, свързана с нотификациите по § 6, ал. 2, § 7, ал. 2 и § 8, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Антропогенен произход" са дейности, причини и следствия, породени от човека.
2. "Алтернативни енергийни източници" са водород, отпадни продукти от технологични процеси и други.
3. "Възобновяеми енергийни източници" са възобновяеми неизкопаеми източници, а именно вятърна, слънчева, аеротермална, геотермална, хидротермална и океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, биогаз от пречиствателни инсталации за отпадъчни води.
4. "Добро състояние на околната среда" е състоянието на околната среда в морските води (морската околна среда), водите на която са чисти, здравословни и продуктивни в съответствие с естествените специфични условия, и чието използване е устойчиво със запазен потенциал за използване от сегашните и бъдещите поколения, отчитайки:

а) структурата, функциите и процесите в морските екосистеми, заедно с физиографските, географските, геоложките и климатичните фактори, позволяващи на екосистемите да функционират пълноценно и да поддържат своето равновесие спрямо причинените от човека промени в околната среда; морските видове и местообитания са защитени и е предотвратено намаляването на биологично разнообразие вследствие на човешката дейност, а разнообразните биологични компоненти функционират в равновесие;

б) хидроморфологичните, физичните и химичните характеристики на екосистемите, включително промени, произтичащи от човешки дейности във водата или на сушата, поддържат състоянието на екосистемите във вид, описан в буква "а"; въздействието върху екосистемите не следва да причинява ефект на замърсяване вследствие на въведените в морската околна среда от човека вещества, енергия, включително шум;

в) (изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) доброто състояние на околната среда се определя на ниво морския регион на Черно море въз основа на качествените дескриптори, посочени в приложение № 1.

5. "Екологична цел" е качествено или количествено описание на желаното и постижимото състояние на отделните компоненти на морската околна среда за региона на Черно море предвид оценката на натиска и въздействията върху тези компоненти.
6. "Екосистемен подход" е отчитане на екологичните изисквания на компонентите на дадена екосистема във взаимовръзка и развитие.
7. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) "Еутрофикация" е обогатяването на водата с азотни и фосфорни съединения, при което се предизвиква усилен растеж на водорасли и висша водна растителност и като резултат се поражда нежелано нарушаване на равновесието на намиращите се във водната среда организми, както и влошаване на качеството на водите.
8. "Замърсяване" е пряко или непряко въвеждане в морската околна среда на вещества или енергия - резултат от човешка дейност, в това число предизвикан от човека морски подводен шум, което причинява или може да причини вредни последствия, като увреждане на живите ресурси и морските екосистеми, включително загуба на биологично разнообразие, опасност за човешкото здраве, възпрепятства извършването на морски дейности, в това число риболов, туризъм и отдих, както и други законосъобразни начини за използване на морето, влошаване качеството на морските води и ограничаване на свързаните с това възможности за отдих, или общо казано - влошаване на възможностите за устойчиво използване на морските ресурси и услуги.

9. "Защитена морска територия" е територия, включваща защитени зони по смисъла на ЗБР, защитени територии по смисъла на ЗЗТ и територии, определени по силата на международни или регионални споразумения, по които Република България е страна.
10. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) "Критерии" са ясно определени технически характеристики на свързаните с тях качествени дескриптори.
11. "Морски регион" е регионът на Черно море.
12. "Морска стратегия" е стратегия за опазване на околната среда на морските води в Черно море.
13. "Пилотен морски регион" е морски регион или подрегион, в който състоянието на околната среда е определено за критично до степен, изискваща спешни действия, и държавите членки от този морски регион са се споразумели за прилагане на план за действия, включващ по-ранното въвеждане на програми от мерки за постигане на добро състояние на морската околна среда.
14. "Регионално сътрудничество" е сътрудничество и координиране на дейности и инициативи на държавите - членки ЕС, а когато това е възможно - и на трети държави, които са част от региона на Черно море, с цел развитие и прилагане на морски стратегии.
15. "Регионална морска конвенция" е Конвенцията за опазването на Черно море от замърсяване.
16. "Състояние на околната среда" е общото състояние на околната среда в морските води (морската околна среда), като се отчитат структурата, функциите и процесите в съставляващите я морски екосистеми заедно с естествените физиографски, географски, биологични, геоложки и климатични фактори, както и физическите, акустичните и химическите условия, включително условията, произтичащи от човешки дейности във вода или на суша.

§ 2. (Доп. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) С наредбата се въвеждат изискванията на Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на ЕС в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ, бр. L 164/19 от 25.06.2008 г.) и на Директива (ЕС) 2017/845 на Комисията от 17 май 2017 година за изменение на Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на примерните списъци от елементи, които следва да се имат предвид при подготовката на морски стратегии (ОВ, L 125/27 от 18 май 2017 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Функциите и съставът на Консултативния координационен съвет по чл. 3, ал. 2, т. 3 се определят с акт на Министерския съвет.

§ 4. Органите по чл. 3 предприемат необходимите действия за постигане и поддържане на добро състояние на околната среда в морските води в срок до 2020 г.

§ 5. Първоначалната оценка на състоянието на околната среда в морските води по чл. 8 се завършва в срок до 15 юли 2012 г.

§ 6. (1) Определянето на добро състояние на морската околна среда по чл. 9 се извършва в срок до 15 юли 2012 г.
(2) Органът по чл. 3, ал. 3 нотифицира пред Европейската комисия оценките, изготвени съгласно чл. 8, и набора от характеристики по чл. 9, ал. 1, т. 1 в срок до 3 месеца след приключване на първоначалната оценка по чл. 8.

§ 7. (1) Определяне на екологични цели и свързаните с тях индикатори по чл. 10 се извършва в срок до 15 юли 2012 г.
(2) Органът по чл. 3, ал. 3 нотифицира пред Европейската комисия екологичните цели по ал. 10 в срок до 3 месеца след определянето им.

§ 8. (1) Разработване и изпълнение на програми за мониторинг по чл. 11 се извършва в срок до 15 юли 2014 г.
(2) Органът по чл. 3, ал. 3 нотифицира пред Европейската комисия програмите за мониторинг в срок до 3 месеца след одобряването им.

§ 9. (1) Програмата от мерки се разработва при спазване изискванията на чл. 12, ал. 1 - 3 в срок до 1 януари 2015 г.
(2) Програмата от мерки по ал. 1 се въвежда в действие в срок до 1 януари 2016 г., но не по-късно от една година считано от датата на разработването й.
(3) Мерките и информацията по чл. 12, ал. 2, т. 7 и ал. 3 се публикуват на интернет страниците на Министерството на околната среда и водите и на Басейновата дирекция за Черноморския район с център Варна в срок до 2013 г.
(4) Органът по чл. 3, ал. 3 нотифицира пред ЕК и всички останали заинтересувани държави - членки на ЕС, програмите от мерки в срок до 3 месеца след одобряването им.

§ 10. Република България представя на ЕК списък на определените компетентни органи заедно с информацията по приложение № 2 в срок до 15 януари 2011 г.

§ 11. Органът по чл. 3, ал. 3 информира ЕК за настъпили промени по чл. 3 в срок 6 месеца считано от датата на влизане в сила на съответната промяна.

§ 12. Актуализираната стратегия по чл. 14 се нотифицира пред ЕК, пред Секретариата на Конвенцията за опазването на Черно море от замърсяване и пред всички останали заинтересувани държави - членки на ЕС, в срок до 3 месеца след публикуването й.

§ 13. Наредбата се приема на основание чл. 135, ал. 1, т. 19 от Закона за водите.

§ 14. Министърът на околната среда и водите дава указания по прилагане на наредбата.

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването й в "Държавен вестник".

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 19
на Министерския съвет от 13 февруари 2020 г. за изменение и
допълнение на Наредбата за опазване на околната среда в морските води
(ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.)

.....
§ 13. В наредбата навсякъде думите "качествени показатели" се заменят с "качествени дескриптори".
.....

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 72
на Министерския съвет от 5 май 2022 г.
за изменение и допълнение на нормативни
актове на Министерския съвет
(ДВ, бр. 36 от 2022 г.)

.....
§ 75. В Наредбата за опазване на околната среда в морските води, приета с Постановление № 273 на Министерския съвет от 2010 г. (обн., ДВ, бр. 94 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 55 от 2017 г., бр. 14 от 2020 г. и бр. 7 от 2022 г.), навсякъде думите "министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията" се заменят с "министърът на транспорта и съобщенията".
.....

Приложение № 1
към чл. 9, ал. 1, т. 1
(Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г.,
в сила от 18.02.2020 г.)

Качествени дескриптори за определяне на добро състояние на морската околна среда

(Загл. изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.)

1. Биологичното разнообразие се поддържа. Качеството и броят на местообитанията, както и разпространението и обилието на видовете съответстват на преобладаващите физикогеографски, географски и климатични условия.

2. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Неместните видове, въведени чрез човешки дейности, са на нива, които не предизвикват неблагоприятни промени в екосистемата.

3. Популациите на всички риби, ракообразни и черупкови - обект на промишлен улов, са в безопасните биологични граници, като възрастовата им и размерната им структура съответстват на възпроизводими запаси.

4. Всички елементи на морските хранителни вериги са в състояние, доколкото са изучени, на нормално обилие и разнообразие и на ниво, гарантиращо поддържане на дългосрочно обилие на видовете и запазването на тяхната пълна възпроизводителна способност.

5. Предизвиканата от човека еутрофикация е сведена до минимум, по-специално свързаните с нея неблагоприятни последствия, като загуба на биологично разнообразие, деградация на екосистемите, вреден цъфтеж на водораслите и недостиг на кислород в придънните водни слоеве.

6. Целостта на морското дъно е на такова равнище, че са гарантирани запазването на структурата и функциите на екосистемите, по-специално бентосните екосистеми не са засегнати по неблагоприятен начин.

7. Трайните изменения на хидрографските условия не оказват неблагоприятно влияние върху морските екосистеми.

8. Концентрациите на замърсителите са на нива, които не водят до ефект на замърсяване.

9. Замърсителите в рибата и в други морски хранителни продукти, предназначени за консумация от човека, не надхвърлят нивата, установени от законодателството на Общността или от други приложими стандарти.

10. Качествено и количествено отпадъците в морските води не нанасят вреда на крайбрежната и морската среда.

11. Въвеждането на енергия, в това число подводен шум, е на равнища, които не оказват неблагоприятно влияние върху морската околна среда.

(Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.)

За определяне на набора от характеристики съгласно чл. 9, ал. 1, които да се използват за определяне на добро състояние на околната среда в морските води по чл. 2, ал. 1, под внимание се взема всеки един от изброените в това приложение качествени дескриптори.

Приложение № 2
към § 10 от преходните
и заключителните разпоредби

Компетентни органи

1. Наименование и адрес на компетентния орган/компетентните органи - официално наименование и адрес на компетентния орган или на посочените органи.

2. Правен статус на компетентния орган/компетентните органи - кратко описание на правния статут на компетентния орган/компетентните органи.

3. Отговорности - кратко описание на правните и административните отговорности на компетентния орган/компетентните органи и на неговата/тяхната роля по отношение на съответните морски води.

4. Членство - когато компетентният орган/компетентните органи действа/действат като координираща институция на други компетентни органи, е необходим списък на тези органи заедно с кратко описание на институционалните връзки, установени с цел гарантиране на координацията.

5. Регионална или подрегионална координация - необходимо е кратко описание на механизмите, създадени с цел да се гарантира координацията

между Република България и останалите държави членки, чиито морски води попадат в морския регион на Черно море.

Приложение № 3
към чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2
(Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г.,
в сила от 18.02.2020 г.)

Примерни списъци на елементи на екосистемата, антропогенен натиск и човешки дейности, свързани с морските води

Таблица 1

Структура, функции и процеси на морските екосистеми от особено значение за чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 9 и 11

Тема	Елементи на екосистемата	Възможни параметри и характеристики (бележка 1)	Съответни качествени дескриптори, посочени в приложение I (бележки 2 и 3)
Видове	Групи видове (бележка 4) морски птици, бозайници, влечуги, риби и главоноги от морския регион или подрегион	Пространствено и времево разнообразие по видове или популации: – разпределение, численост и/или биомаса; – размер, възраст и пол; – плодовитост, процент на оцеляемост и смъртност; – поведение, включително движение и миграция; – местообитание за вида (обхват, пригодност); Състав на видовете от групата:	(1); (3)
Местообитания	Общи типове местообитания във водния стълб (пелагични) и морското дъно (бентосни) (бележка 5) или	За всеки тип местообитание: – разпределение и обхват на местообитанията (и обем, ако е уместно);	(1); (6)

	други типове местообитания, включително свързаните с тях биологични общности в целия морски регион или подрегион	– състав на видовете, численост и/или биомаса (пространствени и времеви различия); – размер, възраст и възрастов състав на видовете (ако е уместно); – физически, хидроложки и химични характеристики; Освен това за пелагични местообитания: – концентрация на хлорофила; – честота на цъфтеж на планктона и пространствен обхват;	
Екосистеми, включително хранителни мрежи	Структура на екосистемата, функции и процеси, включващи: – физически и хидроложки характеристики; – химични характеристики; – биологични характеристики; – функции и процеси	Пространствени и времеви промени във: – температурата и леда; – хидрология (режими на вълните и теченията; изтласкване на долни слоеве вода (upwelling), смесване, време на задържане, приток на прясна вода; морско равнище); – батиметрия; – помътняване (наноси/утайка), прозрачност, звук; – субстрат и морфология на морското дъно; – соленост, хранителни вещества (N, P), органичен въглерод, разтворени газове (pCO_2, O_2) и pH;	(1); (4)

		– връзки между местообитанията и видовете морски птици, бозайници, влечуги, риби и главоноги; – структура на пелагично-бентосните съобщества; – продуктивност.	

Бележки по таблица 1

Бележка 1. Даден е примерен списък на съответните параметри и характеристики на видовете, местообитанията и екосистемите, които отразяват параметрите, засегнати от натиска, по таблица 2 от настоящото приложение и които засягат критериите, определени с акт на Европейската комисия. Конкретните параметри и характеристики, които да се използват за мониторинг и оценка, следва да се определят в съответствие с изискванията на настоящата наредба и на Решение (ЕС) 2017/848, включително тези по чл. 8 – 11.

Бележка 2. Номерата в тази колона се базират на съответните номерирани точки от приложение I.

Бележка 3. Само свързаните със състоянието качествени дескриптори (1), (3), (4) и (6), които са определени с акт на Европейската комисия, са посочени в таблица 1. Всички останали качествени дескриптори, свързани с натиска, посочени в приложение I, могат да бъдат от значение за всяка тема.

Бележка 4. Тези групи видове са допълнително уточнени в част II от приложението към Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията от 17 май 2017 г. за определяне на критерии и методологични стандарти за добро екологично състояние на морските води, както и на спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка, и за отмяна на Решение 2010/477/ЕС.

Бележка 5. Тези общи типове местообитания са допълнително уточнени в част II от приложението към Решение (ЕС) 2017/848.

Таблица 2

Антропогенен натиск, употреби и човешки дейности в морската среда

2а. Антропогенен натиск върху морската среда от особено значение за чл. 8, ал. 1, т. 1 и 2 и чл. 9 – 11

Тема	Натиск (бележка 1)	Възможни параметри	Съответни качествени дескриптори, посочени в приложение I (бележки 2 и 3)
Биологична	Въвеждане или разпространение на неместни видове.	Интензитет и пространствена и времева разлика в натиска в морската среда и ако е целесъобразно – при източника. За оценка на въздействията на натиска върху околната среда изберете от таблица 1 съответните елементи и параметри на екосистемата.	(2)
	Въвеждане на микробни патогени.		
	Въвеждане на генетично модифицирани видове и преместване на местни видове.		
	Загуба или промяна на естествени биологични общности поради отглеждането на животински или растителни видове.		
	Обезпокояване на видове (например там, където те се размножават, почиват си и се хранят) поради човешко присъствие.		
	Добив или смъртност/ нараняване на диви видове (от търговския и любителския риболов и други дейности).		(3)
Физическа	Физически смущения на морското дъно (временни или обратими).		(6); (7)
	Физическа загуба (поради трайна промяна на субстрата или морфологията на морското дъно и		

	поради добива на субстрат от морското дъно).		
	Промени в хидроложките условия.		
Вещества, отпадъци и енергия	Въвеждане на хранителни вещества – дифузни източници, точкови източници и атмосферни отлагания.		(5)
	Въвеждане на органични вещества – дифузни източници и точкови източници.		
	Въвеждане на други вещества (например синтетични вещества, несинтетични вещества, радионуклиди) – дифузни източници, точкови източници, атмосферни отлагания и случаи на интензивно замърсяване.		(8); (9)
	Въвеждане на отпадъци (твърди отпадъци, включително микроотпадъци).		(10)
	Въвеждане на антропогенен звук (импулсен, постоянен).		(11)
	Въвеждане на други форми на енергия (включително електромагнитни полета, светлина и топлина).		
	Въвеждане на вода – точкови източници (например солена вода).		

2б. Употреби и човешки дейности, засягащи морската среда, от особено значение по отношение на чл. 8, ал. 1, т. 2 и 3 (единствено дейностите, отбелязани със *, са от значение за чл. 8, ал. 1, т. 3 и чл. 10 и 12)

Тема	Дейност
Физическо преструктуриране на реки, бреговата ивица или на морското дъно (управление на водите)	Придобиване на територия от морето.
	Изграждане на канали и други изменения на водни течения.
	Брегова защита и защита от наводнения*.
	Офшорни структури (различни от такива за нефт/природен газ/възобновяемите енергийни източници)*.
	Преструктуриране на морфологията на морското дъно, включително драгиране и депониране на материали*.
Добив на неживи ресурси	Добив на минерали (скали, метални руди, чакъл, пясък, черупки)*.
	Добив на нефт и природен газ, включително инфраструктура*.
	Добив на сол*.
	Извличане на вода*.
Производство на енергия	Производство на енергия от възобновяеми източници (енергия от вятъра, от вълните и от приливите и отливите), включително инфраструктура*.
	Производство на енергия от невъзобновяеми източници.
	Пренос на електроенергия и съобщения (кабели)*.
Добив на живи ресурси	Добив на риба и черупкови организми (за професионални или развлекателни цели)*.
	Обработка на риба и черупкови организми*.
	Събиране на морска растителност*.
	Лов и събиране за други цели*.
Отглеждане на живи ресурси	Аквакултури – морски, включително инфраструктура*.
	Аквакултури – сладководни.
	Земеделие.
	Лесовъдство.
Транспорт	Транспортна инфраструктура*.
	Транспорт – морски*.
	Транспорт – въздушен*.

	Транспорт – сухопътен*.
Употреба в градовете и промишлена употреба	Употреба в градовете.
	Промишлена употреба.
	Обработване и обезвреждане на отпадъци*.
Туризъм и отдих	Инфраструктура за туризъм и отдих*.
	Дейности във връзка с туризъм и отдих*.
Сигурност/отбрана	Военни операции (в съответствие с чл. 2, ал. 3).
Образование и научни изследвания	Изследвания, проучвания и образователни дейности*.

Бележки по таблица 2

Бележка 1. Оценките на натиска следва да отразят неговите нива в морската среда и ако е целесъобразно, нивата на въвеждане (от наземни или атмосферни източници) в морската среда.
Бележка 2. Номерата в тази колона се базират на съответните номерирани точки от приложение № 1.
Бележка 3. Само качествените дескриптори, свързани с натиска – (2), (3), (5), (6), (7), (8), (9), (10) и (11), които са определени с акт на Европейския съюз, са посочени в таблица 2а. Всички останали качествени дескриптори, свързани със състоянието, посочени в приложение № 1, могат да бъдат от значение за всяка тема.

Приложение № 4
към чл. 10, ал. 1

Списък на характеристиките, които следва да бъдат взети предвид при определяне на екологичните цели

1. Адекватно обхващане на елементите, които характеризират морските води на Република България по чл. 2, ал. 2.

2. Необходимост от определяне на:

а) цели, които да дефинират желаните условия, които да бъдат постигнати, въз основа на определението за добро състояние на морската околна среда;

б) измерими цели, като свързаните с тях показатели позволяват мониторинг и оценка;

в) конкретното изпълнение на мерките е обвързано с оперативни цели, които подпомагат тяхното осъществяване.

3. Уточняване състоянието на околната среда, което следва да се постигне или да се поддържа, формулиране на това състояние на околната среда чрез поддаващи се на измерване свойства на елементите, характеризиращи морските води по чл. 2, ал. 2 в морския регион на Черно море.

4. Вътрешна съгласуваност на набора от цели за отсъствие на противоречия между тях.

5. Определяне на ресурсите, които са необходими за постигане на целите.

6. Формулиране на цели, в това число възможни междинни цели и график за тяхното постигане.

7. Определяне на конкретни индикатори, чрез мониторинга на които да се измерва напредъкът и за насочване на управленските решения към постигане на целите.

8. Където е уместно - определяне на референтни точки (целеви и крайни референтни точки).

9. Отчитане на социалните и икономическите съображения при поставяне на целите.

10. Проверка на целите, свързаните с тях индикатори и крайни и целеви референтни точки, разработени във връзка с целта, поставена в чл. 1, ал. 2 за преценка дали постигането на поставените екологични цели ще доведат морските води по чл. 2, ал. 2 до състояние, което отговаря на целта на наредбата.

11. Съвместимост между целите и задачите, поети от Общността и Република България по силата на съответните международни и регионални споразумения, като се използват онези цели, които са валидни в най-висока степен за морския регион на Черно море с оглед на постигане на добро състояние на околната среда в морските води.

12. След разработване на набора от екологични цели и индикатори те следва да бъдат разгледани в своята цялост от гледна точка на установената в чл. 1, ал. 2 екологична цел за преценка дали определеният набор от екологични цели и тяхното постигане би довело морската околна среда до състояние, което да отговаря на тези цели.

Приложение № 5

към чл. 11, ал. 1, т. 2

(Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.)

Изисквания към програмите за мониторинг

1. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2020 г., в сила от 18.02.2020 г.) Програмите за мониторинг предоставят информация за оценка на състоянието на околната среда и за определяне на текущото състояние и напредъка към добро състояние на морската околна среда в съответствие с информацията по приложение № 3 и съгласно методологическите указания по чл. 9, ал. 2 относно критериите и качествените дескриптори, използвани за оценка на степента на постигане на добро екологично състояние.

2. Програмите за мониторинг осигуряват генериране на информация, която да позволява определяне на подходящи индикатори за измерване и оценка на екологичните цели, предвидени в чл. 10.

3. Програмите за мониторинг осигуряват генериране на информация, която позволява да се прави оценка на въздействието на мерките, и програмата от мерки, по чл. 12.

4. Програмите за мониторинг включват дейности, целящи да определят причината за промяна и оттам възможните корективни мерки, които е необходимо да бъдат предприети, за да се възстанови доброто състояние на околната среда, в случай че бъдат открити отклонения извън желания обхват на състоянието.

5. Програмите за мониторинг предоставят информация за химичните замърсители в биологични видове, използвани за консумация от човека, в зони за промишлен риболов.

6. Програмите за мониторинг включват дейности с цел да се потвърди, че корективните мерки водят до желаните промени и не оказват нежелани странични ефекти.

7. Програмите за мониторинг позволяват обобщаване на информацията на нивото на морския регион на Черно море.

8. Програмите за мониторинг осигуряват сравнимост на подходите и методите за оценка в рамките на морския регион на Черно море и между региона на Черно море и другите морски региони и/или подрегиони.

9. Програмите за мониторинг осигуряват сравнимост на информацията по отношение на разработени технически спецификации и стандартизирани методи за мониторинг на равнище Европейска общност.

10. Програмите за мониторинг осигуряват, доколкото е възможно, сравнимост между съществуващи програми, разработени на регионално и международно ниво, с оглед насърчаване на съгласуваността между тези програми и да се избегне дублирането на усилия и ресурси, като се използват онези насоки за мониторинг, които в най-висока степен са валидни за морския регион на Черно море.

11. Като част от първоначалната оценка по чл. 8, програмите за мониторинг включват оценка на основните промени на екологичните условия, както и когато това е необходимо - оценка на нови и нововъзникващи проблеми.

12. В рамките на първоначалната оценка по чл. 8 програмите за мониторинг позволяват извършването на оценка на естествената изменчивост на отделните характеристики, изброени в приложение № 3, както и позволяват да се извършва оценка на напредъка за постигане на екологичните цели, съгласно чл. 10, като се ползват, когато е приложимо, установените индикатори и съответните крайни или целеви референтни точки.

Приложение № 6

към чл. 12, ал. 2, т. 2

Изисквания към програмата от мерки

1. Програмата от мерки следва да включва управленски мерки, които оказват влияние върху разрешените човешки дейности в морската околна среда и осигуряват т.нар. "контрол на входа".

2. Програмата от мерки следва да включва управленски мерки, които оказват влияние върху разрешената допустима степен на смущение в екосистемния компонент и осигуряват т.нар. "контрол на изхода".

3. Програмата от мерки включва управленски мерки за осъществяване на пространствен и времеви контрол във връзка с режима на осъществяване на различни видове дейности в морската околна среда.

4. Програмата от мерки включва координационни мерки и инструменти, които да гарантират съгласуваност в управлението на морската околна среда.

5. Програмата от мерки включва мерки за подобряване на проследяемостта в случай на замърсявания на морската околна среда.

6. Програмата от мерки включва управленски мерки за въвеждане на стимули за създаване на икономически интерес у субектите, които използват морските екосистеми по начин, допринасящ и съвместим с постигане на добро състояние на околната среда в морските води.

7. Програмата от мерки включва управленски мерки и средства за смекчаване и коригиране на въздействията вследствие на човешката дейност, както и за възстановяване на увредените компоненти на морските екосистеми.

8. Програмата от мерки включва мерки за повишаване степента на информираност сред обществеността, за по-добра комуникация и по-активно участие на заинтересуваните страни.